

Znak: WK-6101/37/4/2005

Katowice, dnia 30 grudnia 2005 r.

**Pan
Dyrektor
Zakładu Inżynierii Komunalnej
w Czeladzi**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 11 października do 24 października 2005 r. kontrolę kompleksową w zakresie gospodarki finansowej Zakładu Inżynierii Komunalnej w Czeladzi, za okres od 1 grudnia 2001 r. do dnia 24 października 2005 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 października 2005 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

W wyniku kontroli ustalono, że najpoważniejsze nieprawidłowości występują w obszarach dotyczących rachunkowości i sprawozdawczości.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie rachunkowości:

- *Zaniechanie rozliczenia w księgach rachunkowych 2004 r. różnicy w wysokości 1.164,50 zł między stanem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, potwierdzonym przez banki obsługujące rachunki zakładu, a stanem wykazanym w księgach rachunkowych na dzień 31 grudnia 2004 r., czym naruszono postanowienia art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zobowiązujące jednostkę do przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych na ostatni dzień każdego roku obrotowego oraz do wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic w księgach rachunkowych roku, na który przypadał termin inwentaryzacji. Powyższe naruszyło także postanowienia §§ 2, 9 i 13 Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 25/96 z dnia 29 listopada 1996 r.*

W okresie od 30 listopada 2004 r. do 29 września 2005 r. pomiędzy stanem środków pieniężnych na rachunkach bankowych lokat terminowych a stanem wynikającym z ewidencji konta 139 „Inne rachunki bankowe” występował brak zgodności, co narusza

postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.) oraz zakładowego planu kont wprowadzonego zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora ZIK nr 11/2004 z dnia 5 lutego 2004 r., zgodnie z którymi na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 139 między księgowością jednostki a księgowością banku.

Niezgodność powstała wskutek bezpodstawnego wystawienia dokumentu PK/00148 z dnia 30 listopada 2004 r. i zaksięgowania na jego podstawie na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” wpływu w wysokości 1.164,16 zł, pomimo braku operacji na rachunku bankowym i braku dowodu bankowego.

Odpowiedzialność ponoszą: p. Anna Szewczykowska – Główna Księgowa Zakładu Inżynierii Komunalnej, która wystawiła ww. dokument PK oraz jest odpowiedzialna za organizowanie, kierowanie i kontrolę wszystkich zagadnień związanych z rachunkowością zakładu oraz p. Robert Szczupider - Dyrektor ZIK na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz §3 Instrukcji Inwentaryzacyjnej.

- Bezpodstawne wyksięgowanie części zobowiązania w wysokości 29.672,36 zł wobec BZE Enion S.A. z tytułu faktury VAT Nr 179/4166/H z dnia 30 grudnia 2004 r. za energię elektryczną wystawionej na kwotę 88.331,81 zł i ponowne ujęcie zobowiązania w księgach rachunkowych 2005 r. Powyższym naruszono przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którymi w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz wprowadzić do nich każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym. Wyksięgowanie zobowiązania w wysokości 29.672,36 zł nastąpiło na podstawie dokumentu PK/00189 z dnia 31 grudnia 2004 r. Ponownego zaksięgowania zobowiązania dokonano 31 stycznia 2005 r. Wyksięgowania dokonano w celu uniknięcia przekroczenia planu finansowego ZIK. Skutkiem powyższego było zaniżenie zobowiązań i kosztów Zakładu w 2004 r. o kwotę 29.672,36 zł. Powyższe spowodowało także naruszenie postanowień art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy o rachunkowości zgodnie, z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, a dokonane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Odpowiedzialność ponosi p. Anna Szewczykowska – Główna Księgowa Zakładu Inżynierii Komunalnej, która sporządziła dokument PK 00189 z dnia 31 grudnia 2004 r. i jest odpowiedzialna za organizowanie, kierowanie i kontrolę obiegu dokumentacji oraz wszystkich zagadnień związanych z rachunkowością zakładu, między innymi za należyte prowadzenie księgowości i należyte obliczanie kosztów własnych Zakładu. Z tytułu nadzoru odpowiada p. Robert Szczupider - Dyrektor Zakładu Inżynierii Komunalnej na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Ponadto wyżej wymienione dowody księgowe PK: 00148 z dnia 30 listopada 2004 r. oraz 00189 z dnia 31 grudnia 2004 r. sporządziła i sprawdziła ta sama osoba - Główna Księgowa Zakładu, co było niezgodne z instrukcją obiegu i kontroli dokumentów ZIK wprowadzoną Zarządzeniem Nr 48/2002 Dyrektora ZIK w Czeladzi z dnia 26 sierpnia

2002 r., w myśl której polecenia księgowania powinny być sporządzane przez pracownika księgowości oraz podlegają kontroli pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez głównego księgowego.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad Główną Księgową w zakresie dokonywania zapisów w ewidencji księgowej oraz sporządzania dokumentów księgowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz instrukcji obiegu i kontroli dokumentów ZIK wprowadzonej Zarządzeniem Dyrektora ZIK Nr 48/2002 z dnia 26 sierpnia 2002 r., mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz obowiązujący od 1 stycznia 2006 r. art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

W zakresie sprawozdawczości budżetowej:

- *Nieprawidłowe sporządzenie rocznych sprawozdań Rb-30 za lata 2001 – 2004, poprzez wykazanie w poz. W050 „Zobowiązania i inne rozliczenia” stanów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na koniec poszczególnych lat w wysokościach:*
 - 46.236,15 zł – 2001 r.,
 - 82.717,69 zł – 2002 r.,
 - 88.924,51 zł – 2003 r.,
 - 100.381,60 zł – 2004 r.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-30 za 2004 r. w ww. pozycji wykazano obroty konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” za 2004 r. w wysokości 25.961,31 zł oraz pomniejszono zobowiązania o kwotę 824,79 zł, stanowiącą saldo Ma konta 300 „Rozliczenie zakupu” na koniec roku 2003. W trakcie kontroli stwierdzono również, że w części C sprawozdania nie wyodrębniono zobowiązań dotyczących inwestycji finansowanych ze środków własnych w łącznej wysokości 555.145 zł.

Powyższe było niezgodne z postanowieniami § 12 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) w związku z postanowieniami § 23 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą: p. Anna Szewczykowska – Główna Księgowa ZIK, która sporządziła sprawozdania Rb-30 za lata 2001 - 2004 oraz p. Robert Szczupider – Dyrektor ZIK na podstawie przepisów § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Sporządzić korekty sprawozdań Rb-30 za lata 2001 – 2004, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) i przekazać je do Urzędu Miasta w Czeladzi.

Powyższe nieprawidłowości świadczyć mogą o braku właściwego nadzoru ze strony kierownictwa nad pracownikami jak też niedostatecznym merytorycznym przygotowaniu niektórych pracowników, w związku z czym należy rozważyć możliwość zapewnienia stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy celem skutecznego, efektywnego wykonywania powierzonych obowiązków mając na uwadze standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych wprowadzone komunikatem Nr 1 Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. Min. Fin. z 2003 r. Nr 3, poz. 13). Wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.